

ПРІОРИТЕТНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Динамічний розвиток ринкових процесів в Україні вимагає переорієнтації зусиль менеджерів із забезпечення ефективності поточної діяльності в площину підтримки сталого відтворення вартості підприємства на довгострокову перспективу. Це обумовлює зміни парадигми процесу управлінського обліку від оцінково-корегуючого до оцінково-прогностичного. Мова йде про організацію системи управлінського обліку стратегічного типу. Виходячи з того, що стратегічне управління характеризується безмежно повторюваними механізмами аналізу, планування і контролю, стратегічний управлінський облік слід розглядати як інтегровану обліково-аналітичну систему підтримки управління вартістю підприємства, яка об'єднує саме ці напрямки.

На відміну від традиційного в стратегічному управлінському обліку лідируючі позиції займають стратегічні цілі та завдання. Потреби в ньому мають свій зміст: для кожного завдання чи рішення характерна відповідна його мета. Так, для формування інформації щодо стратегічної оцінки та контролю процесу відтворення вартості підприємства необхідною передумовою є побудова такої системи обліку, за допомогою якої можна прослідкувати ланцюг створення вартості на різних сегментах діяльності підприємства. Досягнення цієї мети передбачає створення системи сегментарного обліку витрат, доходів та доданої вартості. Звідси, головною метою стратегічного обліку є облік та контроль збереження та відтворення вартості підприємства на довгострокову перспективу.

Оскільки стратегічний управлінський облік необхідний для оцінки та контролю вартості створення «продукту» на окремих сегментах підприємства, методологічною основою є принципи та правила нормативної моделі управління підприємством, зокрема: системності, інтегрованості, адаптивності, цілеспрямованості.

Керуючись принципом системності стратегічний управлінський облік розглядається за трьома ознаками: 1) функціональному — як функція управління вартості підприємства, що забезпечує зворотній інформаційний зв'язок з об'єктом управління; 2) ана-

літичному — як аналітичний базис, який є фундаментом для розробки та корегування сталого розвитку підприємства; 3) інформаційному — у вигляді інформаційної системи, яка заснована на інтеграції функцій систем підтримки управління (аналізу, планування, управлінського та фінансового обліку).

Формування механізму стратегічного управлінського обліку розглядається як диференційована багаторівнева система, де виокремлюються три види зв'язків: внутрішні — інформаційні зв'язки усередині систем підтримки; зовнішні — між системами підтримки (стратегічного планування, управлінського обліку, фінансового обліку, управлінського та фінансового аналізу); комунікаційні — інформаційні зв'язки між центрами фінансової відповідальності.

Такий підхід до організації стратегічного управлінського обліку дозволяє оцінити результативність окремих сегментів діяльності та скоординувати рішення по обґрунтуванню стратегічних векторів сталого відтворення вартості підприємства.

*С. В. Мардибан, магістрантка,
ОНАЗ ім. О. С. Попова, м. Одеса*

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У сучасних умовах переходу до ринкової економіки, процесів обміну інформації, що постійно прискорюються, а також змін у зовнішньому і внутрішньому середовищах підприємства, вирішальним стає швидко, а головне правильно прийняте менеджментом рішення. Тому виникає необхідність пошуку більш досконалої системи управління на підприємстві. Саме такою системою може стати правильно скоординована та налагоджена система контролінгу. Актуальність питання розробки і впровадження системи контролінгу на підприємстві пов'язана із рядом факторів. По-перше, чимало проблем на підприємствах (особливо великих) виникає внаслідок непогодженості між керівниками різних відділів, що відповідають безпосередньо за економічні результати: фінансистами, маркетологами. Другий момент — неадекватність стандартного бухгалтерського обліку потребам сучасного бізнесу, тобто він не дає можливості одержання коректних даних для